

Graffiti

UŽIVI V TRENUTKU

Avtorica: Stanka Ledinek

Oblikovalec: Peter Groznik - Peč

KNJIŽNICA
KNJIŽNICA VELENJE

MESTNA *knjižnica* KRANJ

POKRAJINSKA IN ŠTUDIJSKA

celjski mladinski center
prostor svobodnih idej in druženja

KNJIŽNICA

MURSKA SOBOTA

Grafiti

Beseda grafit je slengovski izraz in naj bi izhajala iz italijanske besede "sgraffiare", kar pomeni praskati, in grške besede "grafo", kar pomeni pišem. Grafiti so poslikave, risbe in napisi na raznih površinah (stavbah, pločnikih, vlakih ...). Nastajajo po celem svetu, po navadi so način izražanja nepriviligiranih in manjšinskih skupin. Grafit je anonimen in zato tudi razmeroma varen javni medij.

Grafitiranje pokriva široko polje od enostavnih potez, podpisov do bolj kompleksnih slikarskih kompozicij. V osnovi jih lahko delimo na slikovne ter vsebinske grafiti. Pritegnejo pozornost ljudi ne glede na njihov spol, starost, raso, religijo ali narodnost. Vsebina, ki jo grafitarji preko njih izražajo, je lahko politična, športna, vulgarna ali pa so to zgolj karikature, slike ter podpisi. Okolje jih dojema na zelo različne načine. Za mnoge so še vedno primer javnega vandalizma, nekateri v njih vidijo politični protest, spet tretji pa jih imajo za del popularne kulture.

Kranj

Foto: Lucija Podbrežnik

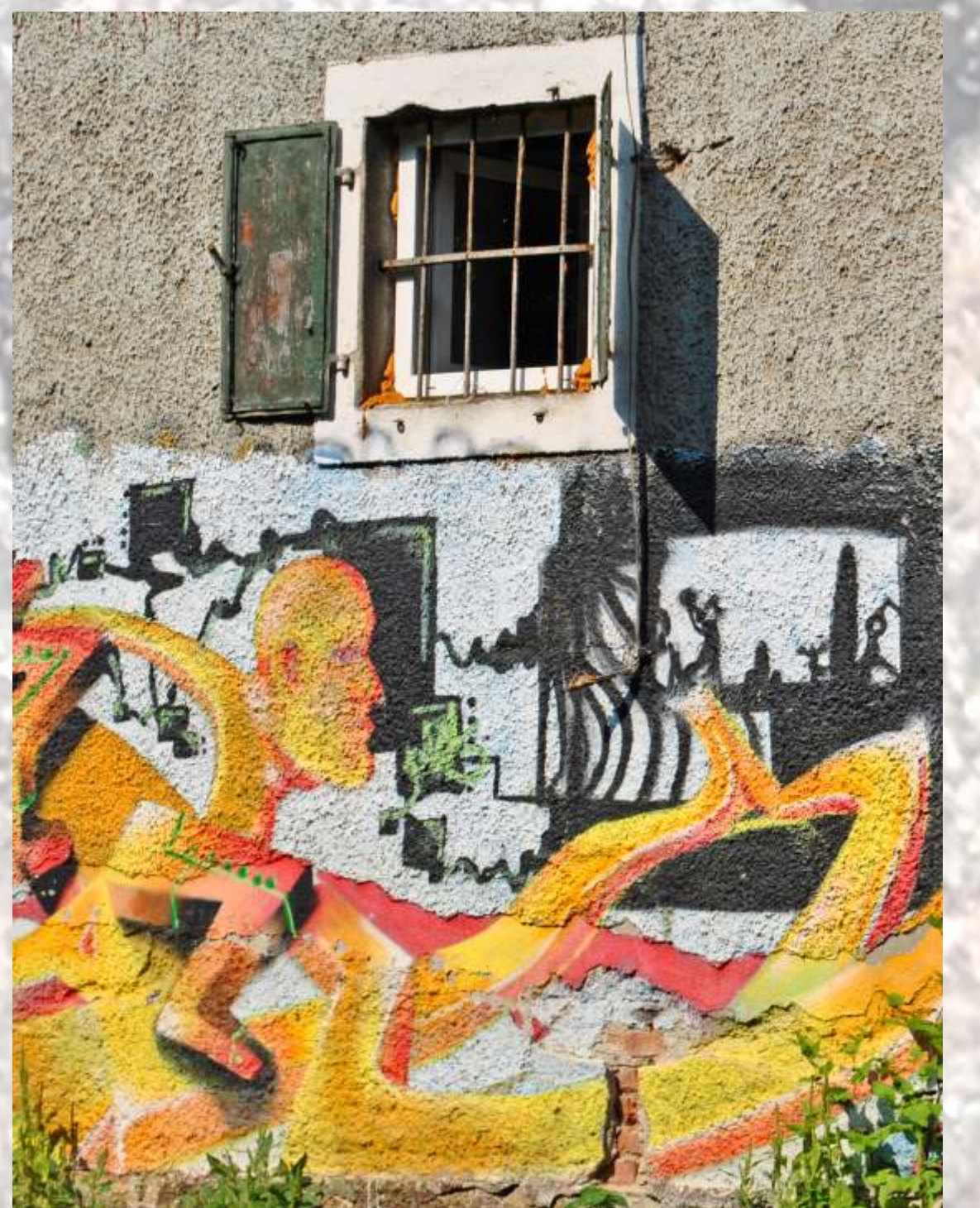

Foto: Damjana Mustar

Maribor

Foto: Živa Kereži

Murska Sobota

Foto: Jure Zauneker iz Foto Zauneker d.o.o.

Nova Gorica

Foto: Patricija Kreševac

Novo mesto

Foto: Vesna Plavec, Maja Ivanež

Nekaj grafitarskih pojmov

Writer – pisec grafita, grafitar

Crew – skupina posameznikov, ki se poznajo in skupaj ustvarjajo

King – najboljši grafitar; king je lahko vezan na neko področje ali na določen stil grafitiranja

Spreji – barva, ki je navadno v aluminijasti pločevinki pod pritiskom; na začetku so grafitarji uporabljali kar flomastre ali avtolake, sedaj si lahko nabavijo posebne grafitarske spreje

Tag – podpis grafitarja

Throw-up – na hitro ustvarjen grafit; običajno je narisano v dveh barvah, kjer ena predstavlja notranjost črk, druga pa njeno obrobo

Piece – večji barvni grafit, ustvarjen z najmanj tremi barvami

Top to bottom – grafit na vagonu vlaka

Freestyle – grafit, ustvarjen iz različnih oblik in barv

Wildstyle – oblika grafita, ki ima zapleteno konstrukcijo prepletajočih črk; sestavljen je iz ostrih oblik, medsebojnih povezav ter puščic, zato je pogosto težko berljiv

Bubble style – stil, kjer je struktura črk večinoma okroglo zaokrožena in podobna balonu

Stencil – grafit, ki nastane tako, da umetnik na papir nariše obris, ga izreže in papir uporabi kot šablono

3D style – način porisavanja sten, ki teži k tridimenzionalnemu efektu

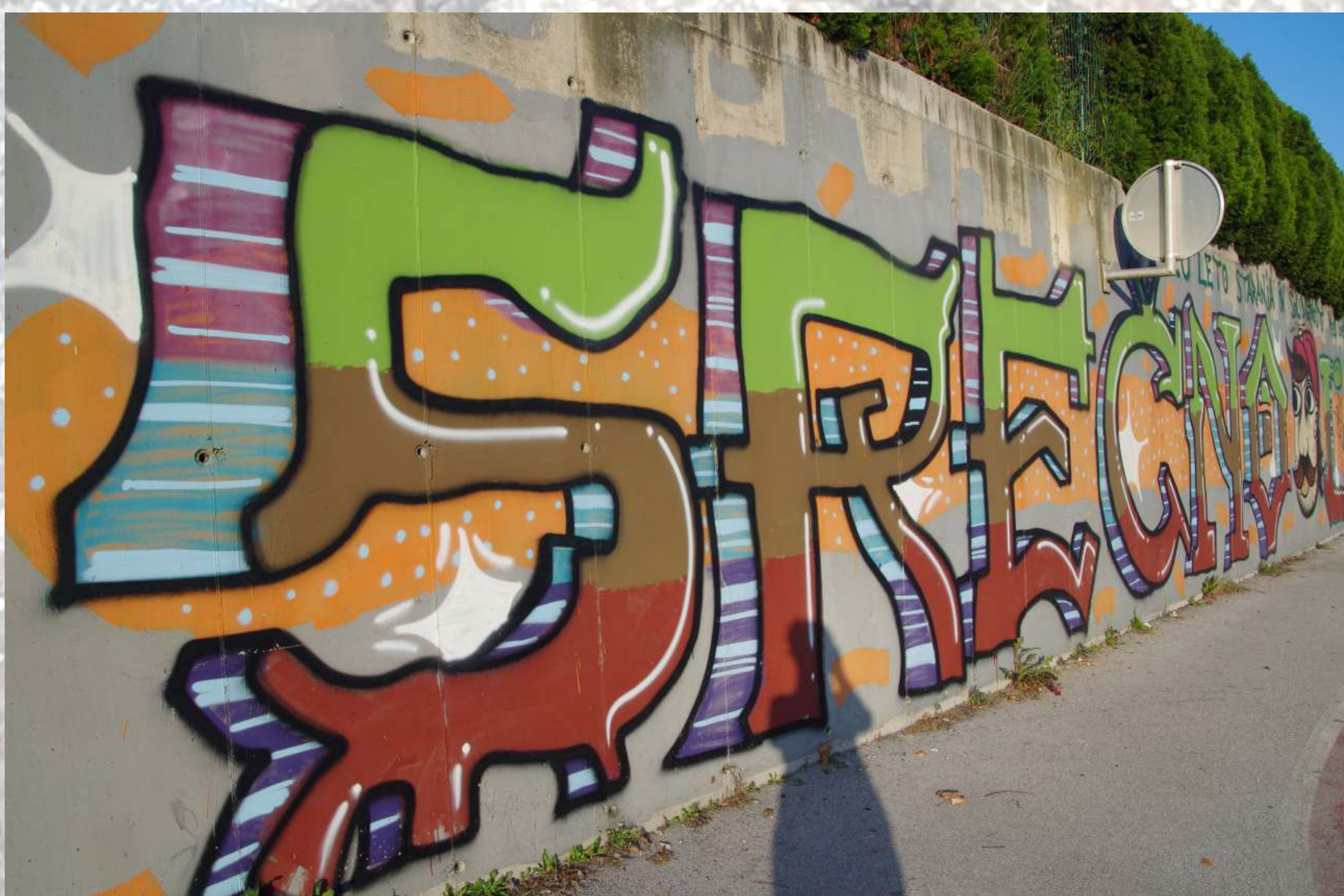
Outline – struktura grafita, obroba

Go over – preslikati grafit, ki ga je ustvaril nekdo drug

Velenje

Foto: Alenka Seher

Velenje

Foto: Frenk Špiler

Foto: Simon Ledinek

